

Bijlage 3: Toelichting Bestuurlijk Kader Huidige en Toekomstige Situatie

Collegevoorstel regionale samenwerking coördinatie opvang van ontheemden uit Oekraïne

Huidige situatie

Bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne wordt er door de gemeenten in Hollands Midden samengewerkt via het (voorbereidend) Regionaal Beleidsteam (v)RBT. Hierin hebben alle burgemeesters zitting. Voorzitter is de burgemeester van Leiden, echter zonder 'RBT' bevoegdheden, omdat er geen sprake is van een GRIP 4 situatie.

Binnen de veiligheidsregio is sinds 1 januari 2023 de Tijdelijke Werkorganisatie Opvang Vluchtelingen (TWOV) actief. Dit is het vervolg op het Regionaal Operationeel Team (ROT) dat vanuit de crisisorganisatie in actie kwam direct na het op gang komen van de vluchtelingenstroom. Het tijdelijke werkverband ondersteunt de gemeenten bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne en exploiteert de crisisnoodopvanglocatie Nieuwe Sloot in Alphen aan den Rijn. (Zie bijlage 1 voor het producten- en dienstenpakket van de TWOV.)

Regionale bestuurlijke afstemming opvang asielzoekers

In april/mei 2023 is door alle 18 gemeenteraden uit de regio Hollands Midden besloten om gezamenlijk tenminste 2200 duurzame opvangplekken voor asielopvang te realiseren. De bestuurlijke afstemming hiervan is belegd bij de woonregio's Holland Rijnland en Midden-Holland. Deze afstemming vindt plaats in het bestuurlijk overleg asielopvang/bestuurlijk overleg wonen. De bestuurlijke afspraken die worden gemaakt volgen uit de bestuurlijke afspraken die aan de Provinciale Regietafel (PRT) worden gemaakt. De woonregio's worden aan de PRT vertegenwoordigd door de voorzitters van de woonregio's. Het bestuurlijk overleg in de woonregio heeft het karakter van een RRT (regionale regietafel)¹. Dit is in lijn met de afspraken die aan de Provinciale Regietafel Zuid-Holland zijn gemaakt dat iedere regio een overlegstructuur (RRT) inricht. De samenwerkingsverbanden Holland Rijnland en Midden-Holland hebben een coördinerende, faciliterende en stimulerende rol in het gezamenlijk realiseren van de bestuurlijke afspraken. De verantwoordelijkheid in de besluitvorming ligt bij de gemeenten (colleges, gemeenteraden). De woonregio's ontvangen middelen van de provincie voor de ondersteuning van de RRT's.

Een belangrijk verschil tussen de opvang Oekraïners en de opvang asielzoekers is de uitvoering. De opvang en begeleiding van asielzoekers is een taak van het COA. Voor Oekraïners is dat een (tijdelijke) gemeentelijke taak.

Om tot de nieuwe situatie te komen moeten we op hoofdlijnen op 4 punten een keuze maken:

- De coördinerende rol in de dagelijkse uitvoering en de bestuurlijke aansturing hiervan
- Via welk regionaal samenwerkingsverband we de bestuurlijke afstemming willen organiseren
- De verbinding naar de Provinciale Regietafel (PRT)
- Colleges moeten besluiten wie zij voor de opvang Oekraïners verantwoordelijk portefeuillehouder maken. Net zoals dat ook voor de opgave asielopvang het geval is.

Nieuwe situatie

Bestuurlijke afstemming en verbinding PRT

¹ Voor de regio Holland Rijnland is deze structuur vastgelegd in dynamisch actieplan asielzoekers. Voor de regio Midden-Holland is een dynamisch actieplan in voorbereiding.

Het voorstel is om voor de bestuurlijke afstemming aan te sluiten bij de woonregio's (RRT). Dit doet recht aan de nieuwe wet waarin niet de burgemeester maar het college verantwoordelijk wordt voor de opvang van Oekraïners. Daarmee kunnen we ook de verbinding met asielopvang en wonen maken en een integrale verbinding naar de Provinciale Regietafel (PRT) borgen. Omdat dit een bestaand overleg is, bevordert deze oplossing niet alleen de integraliteit, maar is deze tevens efficiënt.

Onderwerpen die hier worden besproken zijn:

- Maken van bestuurlijke afspraken en voortgang hiervan;
- Terugkoppeling en voorbereiding Provinciale Regietafel.

We kunnen hiervoor gebruik maken van de bestaande gemeentelijke samenwerkingsverbanden op het taakgebied wonen, Holland Rijnland² en Midden-Holland³. Hiermee ontstaat het gewenste samenwerkingsverband, gelijk de veiligheidsregio Hollands Midden, zoals voorgeschreven in het BAK.

De verantwoordelijk portefeuillehouder die wordt benoemd in de gemeente neemt dan deel aan het regionaal bestuurlijk overleg van de woonregio's (RRT).

Coördinatie van de uitvoerende taak opvang van Ontheemden uit Oekraïne

De Tijdelijke Werkorganisatie Opvang Vluchtelingen (TWOV) heeft zich bewezen als een structuur en werkwijze die werkt en een meerwaarde heeft voor alle betrokken partijen. Daar het op dit moment (nog) niet mogelijk is om de taken die de TWOV van de veiligheidsregio voor de gemeenten uitvoert aan andere organisatie-eenheden over te dragen omdat die hier niet voor zijn toegerust, is het verzoek gedaan om de TWOV te continueren. De veiligheidsregio is in staat en bereid om deze werkzaamheden, voorlopig, voort te zetten. De kosten van de TWOV blijven in rekening gebracht worden bij de Rijksoverheid. Randvoorwaarde is dat financiering vanuit het Rijk voor het in stand houden van de TWOV bij VRHM gegarandeerd blijft.

Bestuurlijk opdrachtgeverschap van de TWOV

Om een goede en snelle verbinding te maken tussen de uitvoering en de bestuurlijke afstemming via de woonregio's, wordt voorgesteld voor het bestuurlijk opdrachtgeverschap een stuurgroep in te richten, bestaande uit:

- de voorzitter van het bestuurlijk overleg van de woonregio (RRT) Holland Rijnland,
- de voorzitter van het bestuurlijk overleg van de woonregio (RRT) Midden-Holland,
- Vice-voorzitter van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio, Burgemeester Spies (Alphen a/d Rijn). Zij vertegenwoordigt het DB van de Veiligheidsregio in deze stuurgroep gezien haar rol en betrokkenheid in dit dossier/ Zij is tevens namens de VNG deelnemer aan de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie (LRT) en bevindt de CNO-locatie van de VRHM zich in de gemeente Alphen aan den Rijn.

De rol van deze stuurgroep is:

- Informeren en betrokken houden van alle verantwoordelijk wethouders
- Organiseren draagvlak voor gezamenlijke beslissingen
- Aanspreekpunt voor de manager TWOV (bij strategisch – tactische dilemma's)
- Uitvoeringsgerichte onderwerpen die bestuurlijke afstemming vragen.

² Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland, door de gemeenten; Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude.

³ Midden-Holland is de samenwerking van de gemeenten; Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas.

Deze stuurgroep volgt uit het bestuurlijk opdrachtgeverschap van de uitvoeringsorganisatie TWOV. Het voorstel is daarom om het voorzitterschap van deze stuurgroep te beleggen bij Burgemeester Spies. Ambtelijk opdrachtgever van het TWOV is de directeur van de veiligheidsregio Hollands Midden.

Ambtelijke ondersteuning van bestuurlijke overleg structuur

De stuurgroep die volgt uit het bestuurlijk opdrachtgeverschap van de TWOV vindt plaats op initiatief van de TWOV. De rol van ambtelijk secretaris van dit overleg wordt ingevuld door de TWOV. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de manager van het TWOV.

De rol van ambtelijk secretaris van het RRT wordt verzorgd vanuit de organisaties Holland Rijnland en Midden-Holland vanuit de structuur van de woonregio's. Op dit moment wordt deze rol al door hen vervuld vanuit de opdracht voor duurzame asielopvang door een procesbegeleider/projectleider. De afbakening van deze huidige opdracht moet dan worden vergroot ten opzichte van de huidige situatie (nu beperkt deze zich tot de duurzame opvang van asielzoekers), net zoals de scope van de PRT wordt vergroot.

Voorwaarde is dat deze taak kan worden uitgevoerd binnen de middelen die de woonregio's van de provincie ontvangen voor de ondersteuning van de RRT's en dat hier door de provincie wordt geanticipeerd op deze bredere scope. We zijn hierover in overleg met de provincie Zuid-Holland.

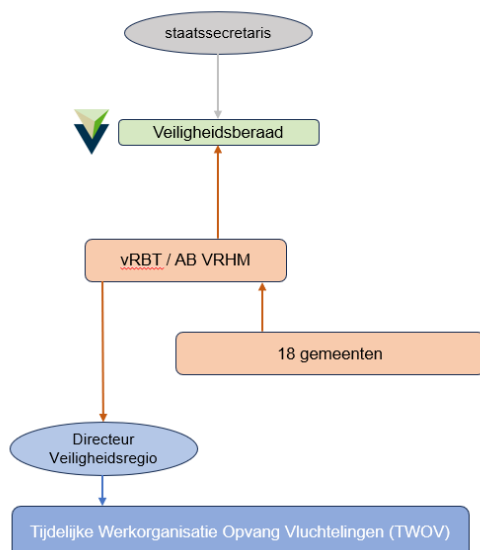
Vorbereiding van bestuurlijke overleggen vindt plaats in nauwe afstemming, zodat deze goed op elkaar aansluiten. Daarnaast wordt efficiënt de verbinding gemaakt met betrekking tot monitoring informatie, ambtelijke voorbereiding en kennisdeling.

Vastleggen samenwerkingsafspraken

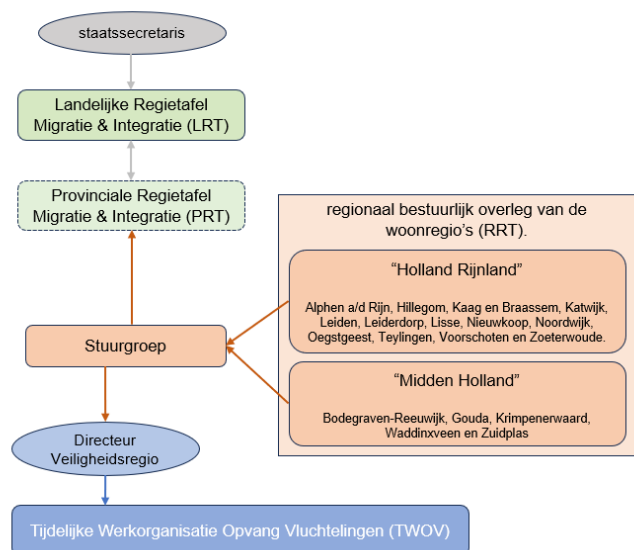
Middels de hierboven beschreven structuur verzoeken de 18 gemeenten uit de regio de veiligheidsregio om de coördinerende taak bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne in de uitvoering vorm te geven. Aan de samenwerkingsverbanden Holland Rijnland en Midden-Holland vragen zij om de rol van ambtelijk secretaris van het RRT voor een bredere scope vorm te geven. Deze rol past binnen de bestaande samenwerkingsafspraken en Gemeenschappelijke regelingen.

Schematische weergave

Huidige situatie

Nieuwe situatie per 1 januari 2024

Structuur van het 'Regietafels'

Toelichting:

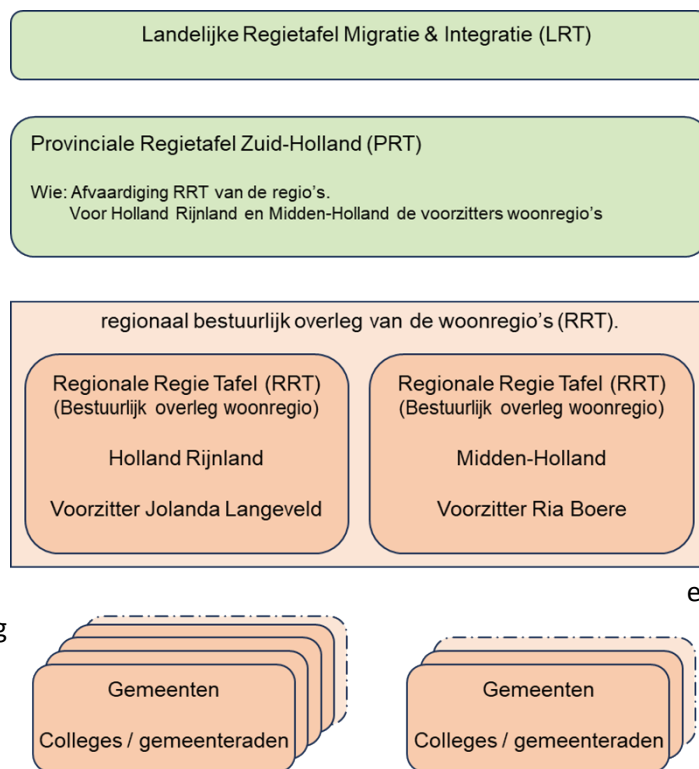
Bij de opgave met asielopvang zijn betrokken. afstemming vindt Landelijke Regietafel Integratie (LRT).

deel: de ministeries Zaken, Sociale Zaken Werkgelegenheid en Veiligheid, een de Commissarissen VNG, IPO en het

De partners over de asielinstroom capaciteit en bezetting status van de taakstelling voor statushouders.

De provincie heeft

provinciale coördinatie. Aan de Provinciale Regietafels (PRT) wordt de uitvoering van afspraken in de provincie besproken. De commissarissen van de Koning coördineren deze regietafels.

betrekking tot diverse domeinen Landelijke plaats aan de Migratie en

Hieraan nemen van Binnenlandse en

Justitie en afvaardiging van van de Koning, COA.

informerend elkaar

en -uitstroom, bij het COA en de gemeentelijke huisvesting van

een regierol in de

De ingangsdatum van de bestuurlijke overlegstructuur via de RRT's is gekoppeld aan de overgang van veiligheidsberaad (VB) naar LRT. Mocht deze op een later moment ingaan dan 1-1-2024, dan worden praktische afspraken gemaakt met de (vice)voorzitter van de veiligheidsregio en de voorzitters van de woonregio's over de tijdelijke overlegstructuur en hoe daarin de aansluiting bij het VB het beste kan worden geborgd en welke ingangsdatum van de nieuwe regionale overlegstructuur het meest passend is. Dit staat los van de ingangsdatum van de inwerkingtreding van de voorgestelde structuur voor de operationele coördinatie via de TWOV en bijbehorende governance. Deze treedt in werking per 1-1-2024.

Argumenten

- De TWOV wordt gecontinueerd, waarmee een goed lopende organisatie in de uitvoering wordt gecontinueerd
- De bestuurlijke afstemming en aansturing is integraal geregeld, de scheiding tussen de 'vluchtelingen-doelgroepen' verdwijnt
- We sluiten aan bij bestaande structuren en overleggen
- Het voorstel is volledig in lijn met de Tw Oek en het BAK

Bijlage 1; Producten- en dienstenoverzicht TWOV

TWOV, ingesteld door de Veiligheidsdirectie VRHM, d.d. 19 december 2022

Directeur Veiligheidsregio

Opdrachtgever voor de TWOV

Producten en Diensten van de TWOV

Manager TWOV

- Voorzitter TWOV-overleggen
- Aanspreekpunt voor bestuur (gemeenten)
- Adviseert aan bestuur (gemeenten) en bestuur Veiligheidsregio
- Adviseert aan (directeur) Veiligheidsregio
- Strategisch en tactisch contactpersoon voor het COA
- Strategisch en tactisch contactpersoon voor de NOO
- Strategisch en tactisch contactpersoon voor de KCIO en LCVS
- Informeert (kern)vRBT's cq. het AB en neemt deel aan de vergaderingen van RBT en AB
- Neemt deel aan de landelijke OL-Call

Ondersteuning en secretariaat

- Plant TWOV-overleggen
- Stelt agenda op en verzamelt stukken voor de TWOV-overleggen
- Notuleert en legt acties vast van de TWOV-overleggen
- Plant (kern)vRBT's

Regionaal Coördinatiecentrum Vluchtelingen Spreiding (RCVS)

Bestaat uit 2 delen: de Crisisnoodopvanglocatie Nieuwe Sloot en het Coördinatie- en informatie Centrum (CIC).

Crisisnoodopvang (CNO) t.b.v. Ontheemden uit Oekraïne, Tenniscentrum Nieuwe Sloot (CNO-NS)

- Verantwoordelijk voor de inrichting en exploitatie van de locatie Nieuwe Sloot:
o.a. locatiehoofden, hosts, tolken, beveiliging, schoonmaak, catering
- Verantwoordelijk voor de inhuur van het CNO-NS personeel
- Verantwoordelijk voor het ontvangst en het verblijf van de (Oekraïense) gasten
- Verantwoordelijk voor het accorderen van facturen en het opleveren van een financiële verantwoording
- Neemt deel aan de TWOV-overleggen
- Aanspreekpunt voor de bedrijfsvoeringsafdelingen van VRHM
- *Beschikbaar hebben van z'n 25 time-outplekken (overlastbeheersing)*

Coördinatie- en informatie Centrum (CIC)

- Verantwoordelijk voor de registratie van gerealiseerde, bezette en vrije plekken per gemeente
- Verantwoordelijk voor de plaatsing van Oekraïense ontheemden vanuit de CNO naar een van de gemeentelijke noodopvanglocaties (GOO)
- Aanspreekpunt voor gemeenten bij vragen en problemen
- Neemt deel aan het locatiehoofdenoverleg
- Neemt deel aan de TWOV-overleggen
- Tactisch operationeel contactpersoon voor de KCIO en LCVS
- Neemt deel aan de landelijke RCVS-call
- Verantwoordelijk voor regionale rapportages
- Verantwoordelijk voor het aanleveren van de regionale gegevens aan de landelijke coördinatiecentrum Landelijk Coördinatiecentrum Vluchtelingen Spreiding (LCVS)
- Verantwoordelijk voor de inhuur van het CIC-personeel
- Faciliteert vervoer tussen CNO-NS en gemeentelijke NO en andere vervoersdiensten

Tijdelijke Gemeentelijke Opvang (TGO, voorheen crisisnoodopvang COA) t.b.v. Asielzoekers, Kerkgebouw Leiderdorp (TGO-Leiderdorp)

- Verantwoordelijk voor de inrichting en exploitatie van de locatie Leiderdorp:
o.a. locatiehoofden, hosts, tolken, beveiliging, schoonmaak, catering
- Verantwoordelijk voor de inhuur van het personeel
- Verantwoordelijk voor het ontvangst en het verblijf van de asielzoekers
- Verantwoordelijk voor het accorderen van facturen en het opleveren van een financiële verantwoording

- Neemt deel aan de TWOV-overleggen
- Aanspreekpunt voor de bedrijfsvoeringsafdelingen van VRHM
- Tactisch operationeel contactpersoon voor het COA
- Tactisch operationeel contactpersoon voor de IND

Ondersteuning aan gemeenten (BGC - bevolkingszorg)

- Aanspreekpunt voor gemeenten bij vragen en problemen
- Organiseert het locatiehoofdenoverleg en zit dit voor
- Informeert gemeenten o.a. met de wekelijkse 'Verzamelmail vluchtelingen OEK'
- Adviseert gemeenten
- Neemt deel aan de TWOV-overleggen
- Inventariseert waar nodig irt het RBT
- Deels verantwoordelijk voor het ambulante team

Ondersteuning aan gemeenten (gezondheidszorg)

- Aanspreekpunt voor gemeenten bij (gezondheidszorg) vragen en problemen
- Neemt deel aan het locatiehoofdenoverleg
- Neemt deel aan de TWOV-overleggen
- Informeert gemeenten
- Adviseert gemeenten (Voorlichting / deskundigheidsbevordering OEK, maar ook locatiemedewerkers)
- Triageteam (ontlasten eerstelijns-zorg) (organisatie en bemensing en spreekuren op NO-locatie's (op verzoek van gemeenten)
- Ondersteuning bij overgang naar digitale huisartsenpraktijk in een aantal gemeenten (en afbouw triageteam in die gemeenten)
- PM+ (Preventieve psychosociale hulp) (groepsgewijs trainingsprogramma aanbod aan gemeenten)
- Voorlichting & deskundigheidsbevordering vanuit de reguliere taken GGD (publieke gezondheid)
- *Verantwoordelijk voor organisatie van een ambulant team (overlastbeheersing)*

Ondersteuning aan gemeenten (communicatie)

- Zit regionaal communicatieoverleg voor
- Informeert gemeenten o.a. met de wekelijkse communicatie-update en door het aanbieden en bijhouden van een regionale toolbox met communicatieproducten en achtergrondinformatie.
- Adviseert gemeenten
- Neemt deel aan de TWOV-overleggen
- Ondersteunt TWOV-leden op communicatie- en redactiegebied
- Neemt deel aan het landelijke communicatieoverleg
- Neemt deel aan het locatiehoofdenoverleg
- Neemt deel aan het landelijke VNG-overleg
- Deelt landelijke informatie met gemeenten en met de TWOV, zoals kamerbrieven, omgevingsanalyses en flitspeilingen

Bedrijfsvoering VRHM

- TWOV maakt gebruik van de reguliere bedrijfsondersteuning zoals inkoop, financiën, ICT, personeelszaken etc. van de VRHM

Op afroep beschikbaar:

- Deskundigheid vanuit de Politie
- Deskundigheid vanuit de Brandweer

In geval van:

Crisisnoodopvang COA t.b.v. Asielzoekers en/of vergunningshouders

- Ondersteunt de crisisorganisatie bij de inrichting en exploitatie van een nieuw te realiseren crisisnoodopvanglocatie